

Näringsutskottets betänkande 2022/23:NU1

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2023 inom utgiftsområde 24, som uppgår till drygt 11,4 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om bemyndiganden, vilket inkluderar bemyndiganden som rör Telia Company AB och SAS AB. Därtill föreslår utskottet att riksdagen ska godkänna regeringens förslag om mål för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande. Därmed avstyrks två motionsyrkanden om målet.

I betänkandet finns en reservation (S, V, MP) och fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:1 inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Beslutsprocessen i riksdagen	6
Rambeslutprocessen	6
Uppföljning av regeringens resultatredovisning	6
Betänkandets disposition	7
Utskottets överväganden	8
Mål för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	8
Propositionen	8
Motionerna	8
Tidigare riksdagsbehandling	9
Utskottets ställningstagande	9
Regeringens resultatredovisning	9
Inledning	9
Utskottets bedömning	10
Statens budget inom utgiftsområde 24	14
Inledning	14
Propositionen	15
Motionerna	27
Bakgrund och pågående arbete	29
Utskottets ställningstagande	30
Reservation	33
Mål för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande, punkt 1 (S, V, MP)	33
Särskilda yttranden	34
1. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (S)	34
2. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (V)	36
3. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (C)	39
4. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (MP)	41
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Propositionen	44
Motioner från allmänna motionstiden 2022/23	45
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	46
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden	48

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Mål för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Riksdagen godkänner att det tidigare målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande upphör att gälla och godkänner det mål för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkt 1 och avslår motionerna

2022/23:2064 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 13 och

2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation (S, V, MP)

2. Statens budget inom utgiftsområde 24

a) Anslagen för 2023

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkt 13 och avslår motionerna

2022/23:1276 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2022/23:2182 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) och

2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 1.

b) Telia Company AB

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. godkänna de beslut som fattas för att slutföra det återköpsprogram av aktier som beslutats av styrelsen i Telia Company AB, vilket inkluderar att Telia Company AB drar in egna aktier som bolaget äger, och att därigenom öka statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till högst 43,9 procent av aktierna och rösterna i bolaget,

2. vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra åtgärderna enligt punkt 1.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkterna 2 och 3.

c) SAS AB

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. under 2023 för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens fordringar enligt befintliga hybridinstrument i SAS AB (publ), som uppgår till ett belopp om 2 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ),

2. under 2023 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens

utestående lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden, som uppgår till ett belopp om 1 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ),

3. vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att genomföra konverteringar enligt punkterna 1 och 2.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkterna 4–6.

d) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. under 2023–2025 för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 375 000 kronor,

2. under 2023 ställa ut kreditgarantier för gröna investeringar som, inklusive tidigare utfärdade garantier, uppgår till högst 65 000 000 000 kronor,

3. under 2023 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 475 000 000 000 kronor,

4. under 2023 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor,

5. under 2023 ställa ut kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor,

6. för 2023 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 000 000 000 kronor,

7. under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkterna 7–12 och 14.

Stockholm den 15 december 2022

På näringsutskottets vägnar

Elisabeth Thand Ringqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Elisabeth Thand Ringqvist (C)*, Mats Green (M), Monica Haider (S)*, Jessica Stegud (SD), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Marianne Fundahn (S)*, Isak From (S)*, Kjell Jansson (M), Birger Lahti (V)*, Eric Palmqvist (SD), Elin Söderberg (MP)*, Louise Eklund (L), Josef Fransson (SD), Aida Birinxhiku (S)*, Daniel Vencu Velasquez Castro (S)*, Mattias Eriksson Falk (SD) och Lili André (KD).

* Avstår från ställningstagande under punkt 2, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2022/23:1 i de delar som gäller utgiftsområde 24 Näringsliv och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2022/23. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2023 samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner. I bilaga 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beslutsprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2023 för utgiftsområde 24 Näringsliv till 11 407 773 000 kronor (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51). I detta betänkande föreslår näringsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen.

Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har fattat beslut om.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06: 35 333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24 i budgetpropositionen. Genomgången är ett

underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens förslag till mål för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande tillsammans med två motionsyrkanden redovisas först. Därefter följer en redogörelse för regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24 Näringsliv. Slutligen behandlar utskottet regeringens övriga förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I detta avslutande avsnitt redovisas också hur utskottet ställer sig till de tillkännagivanden som regeringen har redovisat som slutbehandlade i budgetpropositionens utgiftsområde 24.

Utskottets överväganden

Mål för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag om målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande och avslår motionerna.

Jämför reservationen (S, V, MP).

Propositionen

Regeringen föreslår att det mål för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande som riksdagen har fattat beslut om ska upphöra att gälla. Samtidigt föreslår regeringen att det nya målet för området ska vara ”en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige”.

Regeringen anför att den vill främja en fri, hållbar och regelbaserad världshandel. För att möjliggöra en fortsatt stark utrikeshandel, med positiva effekter på ekonomin som helhet, verkar regeringen för en öppen internationell handel som stöder genomförandet av Parisavtalet och Agenda 2030. Regeringen framhåller att det multilaterala regelbaserade handelssystemet genom främst Världshandelsorganisationen WTO skapar förutsägbarhet och lika och rättvisa villkor för alla länder. EU:s regelverk för den inre marknaden skapar därtill enligt regeringen förutsättningar för en väl fungerande handel på den ojämförligt största marknaden för svenska varor och tjänster. En ökad export möjliggör ökad import och därmed ett ökat handelsutbyte med omvärlden, vilket regeringen anför är värdefullt för hela ekonomin. Vidare möjliggör frihandel export, import och investeringsflöden. Regeringen framhåller avslutningsvis att utländska direktinvesteringar i Sverige bidrar till ökad sysselsättning och hållbar tillväxt i hela landet.

Motionerna

I kommittémotion 2022/23:2064 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att en rättvis handel ska vara en del av det mål för handelspolitiken som riksdagen beslutar om.

I kommittémotion 2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2 förordas att riksdagen ska avslå regeringens förslag till förändring av målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Tidigare riksdagsbehandling

Det gällande målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande fattade riksdagen beslut om hösten 2020 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:144), och det lyder: ”en fri, hållbar och rättvis internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige”.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om att det beslutade målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande ska upphöra att gälla och att det nya målet ska vara ”en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige”.

I likhet med regeringen anser utskottet att Sverige ska främja en fri, hållbar och regelbaserad världshandel. Utskottet ser positivt på att regeringen verkar för en öppen internationell handel som stöder genomförandet av Parisavtalet och Agenda 2030 för att möjliggöra en fortsatt stark utrikeshandel. Vidare vill utskottet, i linje med regeringen, också framhålla betydelsen av det multilaterala regelbaserade handelssystemet och WTO för att skapa förutsägbarhet och lika och rättvisa villkor för alla länder. EU utgör den största marknaden för svenska varor och tjänster, och EU-regler som skapar förutsättningar för en väl fungerande handel på den inre marknaden är därmed av central betydelse för Sverige. Utskottet instämmer även i övrigt med det regeringen anför om betydelsen av växande export och internationella investeringar i Sverige för hela ekonomin, en ökad sysselsättning och hållbar tillväxt i hela landet.

Utskottet konstaterar att det inte framgår av propositionen om regeringen avser att även ändra delmål och indikatorer. Utskottet vill därför, i likhet med vad det anfört i andra sammanhang när det gäller beslutade mål (t.ex. bet. 2019/20:NU2, bet. 2020/21:NU1 och bet. 2021/22:NU1), understryka vikten av att målen kan följas upp och måluppfyllelsen kan utvärderas.

Därmed tillstyrks propositionen, och motionsyrkandena avstyrks.

Regeringens resultatredovisning

Inledning

Utskottet har sedan 2015 kontinuerligt följt upp regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen, utgiftsområdena 19 Regional utveckling, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen 2015 omfattade i första hand en översiktlig genomgång och analys av de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Efterföljande år har utskottet följt upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett de synpunkter utskottet har haft på resultatredovisningen. Hösten

2017 genomfördes därutöver en närmare uppföljning av ett anslag per utgiftsområde.

Utskottets senaste iakttagelser och bedömningar redovisades i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2021/22:NU1, bet. 2021/22:NU2, bet. 2021/22:NU3).

Utskottet har under hösten 2022 huvudsakligen fortsatt att följa upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett de synpunkter på resultatredovisningen som utskottet tidigare har framfört.

Utskottets bedömning

Övergripande om utgiftsområdet

Utskottet vill inledningsvis påminna om att regeringen, enligt 10 kap. 3 § budgetlagen, i budgetpropositionen ska lämna en redovisning av de resultat som uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat, och redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområdena.

I likhet med tidigare år vill utskottet framhålla betydelsen av att resultatredovisningen i budgetpropositionen är klar och tydlig eftersom den utgör ett viktigt underlag för riksdagens beredning av statens budget. Enligt utskottets uppfattning bör resultatredovisningen utformas på ett sådant sätt att den bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de olika insatserna leder till. Sedan flera år tillbaka pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen och om hur regeringens resultatredovisning till riksdagen kan utvecklas. Enligt utskottets uppfattning är denna dialog betydelsefull, och den har på flera sätt bidragit till att utveckla och förbättra den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen. Utskottet välkomnar därför att regeringen anför att den avser att fortsätta att utveckla resultatredovisningen i dialog med riksdagen. Utskottet vill i det följande lyfta fram några iakttagelser från genomgången av resultatredovisningen för områdena Näringspolitik respektive Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Näringspolitik

Utskottet kan inledningsvis konstatera att målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24 avsnitt 2.4, bet. 2014/15:NU1, rskr. 2014/15:68). Regeringen redovisar i likhet med föregående år näringspolitiken under tre delmål för att tydliggöra sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag.

Utskottet noterar att det i årets budgetproposition har skett förändringar vad gäller två indikatorer. Den tidigare indikatorn Allmänhetens attityd till företagande har tagits bort med hänvisning till att den undersökning som indikatorn baseras på inte längre genomförs. Därtill har en ny indikator, näringslivets

utsläppintensitet, lagts till under delmålet Stärkta förutsättningar för innovation och förnyelse för att följa näringslivets gröna omställning. Vidare framgår av budgetpropositionen att regeringen våren 2022 beslutade om nya förenklingspolitiska mål och redovisade dessa i en skrivelse till riksdagen (skr. 2021/22:3, bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191). Mot den bakgrunden återfinns en ny struktur för hur regeringens förenklingspolitik redovisas i budgetpropositionen. Redogörelsen är uppdelad i underrubriker som i princip följer den nya målstrukturen för insatsområdet. Regeringen redogör sedan för förenklingspolitiska insatser i förhållande till respektive mål. Utskottet ser positivt på att regeringen dels redogör för förändringar av indikatorer, dels reviderar resultatredovisningen i förhållande till relevanta beslut.

När det gäller hur regeringen redovisar resultat har utskottet tidigare påpekat för regeringen att den genom att i resultatredovisningen återknyta till de anslag som har avsatts för en insats kan bidra till förståelsen av samband mellan avsatta medel och ett visst utfall. Utskottet kan i likhet med föregående år notera att det är svårt att se någon utveckling i enlighet med vad utskottet efterfrågat med undantag för avsnittet Turism och besöksnäring, där det anges från vilka anslag insatser har finansierats. Utskottet ser positivt på den utveckling som skett i avsnittet Turism och besöksnäring och vidhåller således sin uppfattning att regeringen i resultatredovisningen bör ange från vilket anslag en insats finansieras. Därutöver anser utskottet i likhet med tidigare år att det är önskvärt att regeringen i resultatredovisningen än tydligare klargör effekterna av utförda insatser. Utskottet kan notera att det även i årets resultatredovisning endast finns en begränsad redogörelse av genomförda insatsers effekter. Utskottet har förståelse för att denna typ av information tar tid att sammanställa och vill även här vidhålla sin uppfattning om att det är önskvärt att regeringen i det fall det finns relevanta effektutvärderingar eller liknande återger denna information.

Utskottet framhöll förra året att det då nya avsnittet Regeringens bedömning av målpuppfyllelsen kunde vidareutvecklas så att det på ett tydligare sätt framgick vilka indikatorer som låg till grund för regeringens bedömningar. Utskottet kan konstatera att regeringen detta år redogör kortfattat för utvecklingen av ett flertal av indikatorerna för delmålen och att denna redogörelse sedan ligger till grund för regeringens bedömningar av målpuppfyllelsen av de tre delmålen. Vidare uttalade utskottet att regeringen skulle kunna förtydliga sin bedömning av hur utvecklingen för ett insatsområde bidrar till målpuppfyllelsen av det relevanta delmålet och därmed i förlängningen det riksdagsbeslutade målet för näringspolitiken. I avsnittet exemplifieras det med ett antal insatser som regeringen bedömer har bidragit till dels en positiv utveckling för vissa av indikatorerna, dels att uppfylla delmålen. Till de insatser regeringen lyfter fram i detta avsnitt återfinns Robotlyftet, digitalisering av vissa offentliga tjänster, insatser för ökad mångfald samt myndigheternas gemensamma webbplats för företagsinformation och företagstjänster [verksamt.se](https://www.verksamt.se). Utskottet ser att vissa förbättringar i linje med utskottets önskemål gjorts, men

menar att det fortfarande inte är tydligt hur utvecklingen för insatsområdena bidrar till måluppfyllelsen av delmålen.

Utskottet vill även i likhet med föregående år upprepa det utskottet tidigare år anfört om att regeringen bör utveckla arbetet med att skapa en röd tråd mellan de olika avsnitten i budgetpropositionen. Utskottet menar att regeringen bör överväga om den struktur som används i avsnitten Resultatredovisning och Regeringens bedömning av måluppfyllelsen även kan återkomma i avsnittet Politikens inriktning. Regeringen skulle också med fördel kunna tydliggöra hur de bedömningar och slutsatser som görs för särskilda insatsområden ligger till grund för de ställningstaganden som görs i det efterföljande avsnittet Politikens inriktning och i budgetförslaget.

Avslutningsvis vill utskottet kommentera det utskottet framförde förra året i samband med behandlingen av regeringens förslag om ett nytt mål för turismpolitiken och att regeringen med fördel skulle kunna tydliggöra hur det då nya målet förhöll sig till den näringspolitiska målstrukturen. Utskottet underströk vikten av att riksdagsbeslutade mål kan följas upp och att måluppfyllelsen ska utvärderas. Vidare konstaterade utskottet att det inte framgick av propositionen hur regeringen avsåg att följa upp det föreslagna målet. I årets budgetproposition anger regeringen att det pågår ett arbete inom Regeringskansliet för att utveckla sätt för att följa upp det nya turismpolitiska målet. Vidare anges att Tillväxtverket identifierat ett antal bedömningsgrunder av hållbarhet, vilket regeringen menar kommer att krävas för uppföljning av det nya turismpolitiska målet. I avsnittet Regeringens bedömning av måluppfyllelsen finns numera ett nytt avsnitt som heter Uppfyllelse av det turismpolitiska målet 2021. I avsnittet anför regeringen att det pågår ett arbete inom Regeringskansliet för att utveckla sätt för att följa upp målet på ett sätt som överensstämmer med indikatorerna för näringspolitikens tre delmål. Därtill gör regeringen bedömningen att insatserna bidrar till att uppfylla det näringspolitiska målet. Utskottet välkomnar regeringens arbete och avser att följa utvecklingen på detta område. Utskottet ser därför fram emot att ta del av regeringens fortsatta arbete med att följa upp och utvärdera turismpolitiken.

Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Resultatredovisningen lämnas i förhållande till det mål för området som beslutades hösten 2020 (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:144) som är en fri, hållbar och rättvis internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige.

Utskottet kan konstatera att regeringen i dialog med riksdagen utvecklat en bättre och tydligare resultatredovisning än före riksdagens tillkännagivande om resultatredovisningens utformning. Utskottet vill samtidigt framhålla vikten av att regeringen fortsätter på den inslagna vägen, och med utgångspunkt i förra årets synpunkter vill utskottet anföra följande som stöd för regeringens fortsatta arbete.

Utskottet saknar fortfarande en utvecklad beskrivning av hur mål, delmål och indikatorer är kopplade till varandra. Utskottet kan inte heller se att regeringen förtydligar hur olika insatser och åtgärder förväntas bidra till delmål annat än för delmålet Öka Sveriges export. Vidare saknas fortfarande en redovisning av indikatorn genomförandet av grön omställning samt en förklaring till varför den inte redovisas. När det gäller indikatorn genomförande av EU-lagstiftning som utskottet också saknade en redovisning av förra året noterar utskottet att regeringen i år framhåller genomförandet av EU:s marknadskontrollförordning. Det är dock inte tydligt för utskottet om detta ska ses som en redovisning av indikatorn. Utskottet noterar vidare att avsnittet En väl fungerande europeisk och internationell kvalitetsinfrastruktur fortfarande innehåller vaga resultatbeskrivningar även om det i vissa delar blivit mer konkret än förra året. Med anledning av dessa iakttagelser vill utskottet påminna om vad det tidigare anfört (bet. 2021/22:NU1).

Utskottet noterar att regeringen anför att den för att tillgodose önskemål från riksdagen om en mer utvecklad resultatredovisning har stöpt om återrapporteringen från Business Sweden med tydligare fokus på uppnådda resultat, i de fall det är möjligt på effektnivå. För utskottet framgår det inte tydligt vilka de nya indikatorerna, som regeringen aviserade i förra årets budgetproposition, är. Samtidigt kan utskottet konstatera att resultatredovisningen när det gäller Business Swedens verksamhet har blivit mer stringent och har ett större fokus på resultat än tidigare. Utskottet noterar också att regeringen redovisar effekter av Småföretagsprogrammet som inte tidigare redovisats. Det framgår dock inte om dessa uppgifter baseras på självskattning av kunderna eller registerdata. Även på andra områden kan utskottet konstatera att resultatredovisningen utvecklats så att den inkluderar resultat som tidigare inte redovisats, t.ex. när det gäller Exportkreditnämnden (EKN). Utskottet noterar vidare att regeringen uppger att Business Sweden under 2021 tog ytterligare steg för att utvärdera investeringsfrämjandet. Utskottet välkomnar att resultatredovisningen innehåller mer resultat i förhållande till förra året samt det arbete som görs för att utveckla utvärderingen av insatser och vill samtidigt framhålla vikten av att det arbetet fortsätter.

Utskottet välkomnar också att regeringen infört underrubriker som följer av delmålen i avsnittet Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Den nya strukturen ökar läsbarheten och skapar en tydlig röd tråd i förhållande till mål och delmål. När det gäller det nämnda avsnittet noterar utskottet att regeringen i årets redovisning inleder med att hänvisa till de ovan redogjorda resultaten och att den utifrån dessa bedömer att verksamheten har bidragit till att uppfylla målet. Utskottet ser positivt på att regeringen för vart och ett av de olika delmålen landar i en tydlig bedömning. Regeringen hänvisar till utvecklingen av indikatorer och pekar på olika insatser som den menar har bidragit till att uppfylla delmålet. Utskottets bedömning är att förändringarna i avsnittet innebär en förbättring i jämförelse med tidigare år, inte bara när det gäller struktur och läsbarhet utan även till innehåll. Utskottet välkomnar dessa förbättringar och vill avslutningsvis uppmanra regeringen att fortsätta utveckla

avsnittet så att det blir ännu tydligare hur utvecklingen för insatsområdena bidrar till uppfyllelsen av målet och delmålen.

Statens budget inom utgiftsområde 24

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 enligt regeringens förslag och lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 24 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Inledning

Den 13 december 2022 fattade riksdagen beslut om statsbudgetens ramar för de olika utgiftsområdena för 2023 och en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområdena för 2024–2025.

Tabell Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

År	Regeringens förslag	Avvikelse gentemot regeringen			
		S	V	C	MP
2023 (föreslagen utgiftsram)	11 408	+0	-2 022	-153	+0
2024 (utgiftsberäkning)	8 239	+0	530	-22	+0
2025 (utgiftsberäkning)	7 426	+0	530	-26	+0

Av tabellen ovan framgår regeringens och motionärernas förslag till ram för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2023 och motsvarande beräkningar för 2024–2025. Andra uppfattningar än regeringens om utgiftsramarnas storlek redovisas i partimotionerna 2022/23:1299 (V) och 2022/23:2180 (C). I partimotionerna 2022/23:2074 (S) och 2022/23:2275 (MP) redovisas ingen avvikande uppfattning mot regeringens när det gäller utgiftsramens storlek. På grund av tidsskäl har finansutskottet inte berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) eller de motioner som har väckts om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Finansutskottet justerade sitt betänkande om utgiftsramarna (bet. 2022/23:FiU1) den 12 december 2022.

I detta ärende ska utskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Utgångspunkten för beredningen är att ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv är fastställd till 11 407 773 000 kronor för 2023 (prop. 2022/23:1, bet. 2022/23:FiU1, rskr. 2022/23:51).

Regeringens förslag till fördelning på olika anslag inom utgiftsområdet framgår av tabellen i bilaga 2. Den utgiftsram som regeringen föreslår fördelas på 31 anslag. I bilagan redovisas också de förslag som finns i motionerna

2022/23:2237 (S), 2022/23:1276 (V) och 2022/23:2182 (C). Enligt förslaget i propositionen kompletteras fem av anslagen inom utgiftsområdet med beställningsbemyndiganden för att regeringen ska kunna ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren, vilket framgår av bilaga 3.

I det följande redovisas inledningsvis utgiftsområdets omfattning och vad regeringen anför om politikens inriktning och de tillkännagivanden som regeringen har redovisat i budgetpropositionen. Därefter redogörs för regeringens överväganden om vart och ett av de 31 anslagen inom utgiftsområdet och de föreslagna bemyndiganden som är kopplade till anslagen samt regeringens förslag om Telia Company AB och SAS AB och övriga bemyndiganden. Vidare följer en beskrivning av de motioner som innehåller alternativa förslag till anslag. Slutligen redovisas några uppgifter i fråga om bakgrund och pågående arbete.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 24 Näringsliv omfattar områdena Näringspolitik samt Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Politikens inriktning

Regeringen anför att den ekonomiska utvecklingen även fortsättningsvis förväntas vara osäker och att flera parallella händelser bidrar till ett starkt omvandlingstryck på den svenska ekonomin. Näringslivets förmåga att ställa om utmanas på flera områden bl.a. som en konsekvens av pandemins följd effekter och den ryska invasionen av Ukraina. Ökade energipriser och hög inflation utgör vidare en betydande utmaning för delar av näringslivet. Regeringen konstaterar att det mesta pekar på att Sverige är på väg in i en lågkonjunktur med betydande osäkerhet vad gäller djup, längd och samhällseffekter. Det är därför enligt regeringen av stor vikt att stärka Sveriges tillväxtförmåga. Regeringen framhåller bl.a. betydelsen av internationell samverkan inom innovation, en återuppbyggnad av det svenska energisystemet, en mildrad elkris för svenska hushåll och företag, utvecklade villkor för stärkt produktivitet och företagande och lättnader i byråkrati och administration för inte minst de små företagen.

Regeringen avser att stärka företagsportalen verksamt.se. Vidare anser regeringen att genomförande av EU-regleringar i svensk rätt över miniminivå ska undvikas, och i de fall det bedöms som nödvändigt att gå längre ska det motiveras. Regeringen ser också ett behov av insatser för förenkling och regelverk som skapar handlingsutrymme och konkurrenskraftiga förutsättningar för företagen att förnyas i en förändrad omvärld. För att förbättra konkurrenskraften och minska regelbördan avser regeringen att stärka Regelrådets arbete. Vidare ska villkoren för små och medelstora företag att växa, anställa och attrahera kapital förbättras. Drivmedelspriserna ska analyseras.

Regeringen framhåller att den värnar ett gott företagsklimat i hela landet. Ägarskiften inom såväl familjeföretag som till personal bör förenklas och underlättas för att inte livskraftiga företag ska läggas ned i onödan. Vidare kan näringslivets kompetensförsörjning, inte minst i norra Sverige, underlättas. Fortsatta insatser för ökad mångfald och jämställt ägande och företagande bedöms också vara nödvändigt.

Ett arbete för att driva på processerna för koldioxidlagring i Sverige inleds och det nationella flygtekniska forskningsprogrammet för att stärka svensk flygindustris långsiktiga konkurrenskraft förlängs till 2023. Regeringen framhåller vidare betydelsen av den s.k. brexitjusteringsreserven och kreditgarantier för gröna investeringar. Regeringen avser även att införa ett nytt ekonomiskt stöd riktat till företag som haft en betydande ökning av kostnader för el jämfört med 2021. Syftet är att stärka särskilt drabbade företags möjlighet att överbrygga konsekvenserna av den pågående energikrisen inom EU.

När det gäller området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande framhåller regeringen att vidmakthållandet av internationell handel och kommersiellt utbyte har fått en ökad säkerhetspolitisk betydelse och är centralt för konkurrenskraft, tillväxt och jobb i Sverige. Enligt regeringen har Sverige goda förutsättningar att dra nytta av handeln med ett näringsliv som i relation till storleken på landets befolkning och ekonomi står sig mycket starkt i ett internationellt perspektiv. Sveriges tradition av innovation, entreprenörskap och internationalisering är något som regeringen framhåller måste värnas och utvecklas. Svenska företag är beroende av breda handelslösningar och tillgång till utländska marknader, både för import och för export. En öppen och regelbaserad världshandel är enligt regeringen en förutsättning för en stark ekonomi och för välfärd och konkurrenskraft. Sverige ska därför vara en tydlig röst för frihandel såväl inom EU som globalt. Regeringen understryker att detta är viktigare än någonsin i ett läge med geopolitiska spänningar, ökad protektionism och tilltagande handelskonflikter. Enligt regeringen står det även klart att Sverige behöver förhålla sig till dessa geopolitiska strömningar genom att vara pålitlig i relationen med likasinnade partnerländer.

Enligt regeringen är marknadsekonomi och handel nödvändigt för att länder ska ta sig från fattigdom till välstånd. Regeringen avser därför att stärka synergierna mellan utvecklingssamarbetet, export- och investeringsfrämjandet samt handelspolitiken. Regeringen ser även många synergier mellan området och Sverigefrämjandet. En stark bild av Sverige i utlandet är viktig för att svenska intressen ska få genomslag internationellt och gör svenska produkter och tjänster mer attraktiva på den internationella marknaden. Det bidrar vidare till att attrahera investeringar, turister och talanger till Sverige.

För att varaktigt stärka svensk tillväxt och jobbskapande avser regeringen att vara aktiv med åtgärder inom export- och investeringsfrämjande och driva på för en fri, hållbar och regelbaserad internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige.

Regeringen menar att systemet för export- och investeringsfrämjande behöver effektiviseras och utvecklas. Resultatstyrningen ska förstärkas ytterligare.

Regeringen framhåller att ekonomisk tillväxt och handel är en förutsättning för att nå de globala målen för hållbar utveckling och understryker att näringslivets betydelse i genomförandet av Agenda 2030 och Parisavtalet är avgörande.

Redovisade tillkännagivanden

I budgetpropositionen, utgiftsområde 24, redogör regeringen för sammanlagt åtta tillkännagivanden, varav sju har gjorts efter förslag från näringsutskottet och ett efter förslag från finansutskottet. Regeringen anger att fem av tillkännagivandena är slutbehandlade. Det gäller fyra tillkännagivanden på förslag av näringsutskottet och ett på förslag av finansutskottet. De fem tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade är

- tillkännagivande om att regeringen bör verka för att fler tjänster ansluts till programmet Serverat i syfte att öka anslutningsgraden hos kommunerna (bet. 2019/20:NU16, rskr. 2019/20:287)
- tillkännagivande om att regeringen bör överväga att ge fler statliga myndigheter ett s.k. förenklingsuppdrag för att på så sätt underlätta företagande i Sverige (bet. 2019/20:NU16, rskr. 2019/20:287)
- tillkännagivande om vikten av att Arlandas fortsatta utveckling inte stoppas av politiska beslut (bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:364)
- tillkännagivande om resultatredovisningens utformning för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande (bet. 2019/20:NU1, rskr. 2019/20:123)
- tillkännagivande om att regeringen bör presentera en åtgärdsplan för hur den avser att tillvarata Riksrevisionens rekommendationer gällande Kommerskollegiums arbete mot handelshinder och även ta fram en tidsplan för hur regeringen avser att vidta dessa åtgärder. Denna tidsplan bör även innehålla ett klagörande om när regeringen avser att presentera sina slutsatser för riksdagen (bet. 2020/21:NU11, rskr. 2020/21:172).

Regeringen anger följande som grund för att den anser att de fem tillkännagivandena är slutbehandlade. När det gäller tillkännagivandet om programmet Serverat framhåller regeringen att det under 2021 utvecklades en ny e-tjänst för ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, och e-tjänsten för anmälan om livsmedel samt guiden och checklisten för biodling uppdaterades. Anslutningskraven till Serverat för kommuner har också förändrats, och regeringen anför att det möjliggör för fler kommuner att ansluta sig till Serverat. I mars 2022 hade antalet kommuner som är anslutna till Serverat ökat till 78 från 71 i maj 2021. Regeringen anser att de förändrade anslutningskraven för kommuner till Serverat skapar förutsättningar för fler kommuner att ansluta till Serverat. Därmed anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om ett s.k. förenklingsuppdrag påminner regeringen om att regeringen under 2021 beslutade om nya mål för förenklingspolitiken som den redovisat för riksdagen i en skrivelse (skr. 2021/22:3, bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191). Två av målen följs upp genom det nya förenklingsuppdrag som regeringen fattade beslut om i september 2022 och som omfattar tio myndigheter. De mål som omfattas av uppdraget är att förvaltningsmyndighetens handläggningstider för ärenden som rör företag ska bli kortare och mer transparenta, och den förväntade handläggningstiden ska synliggöras för den sökande i fler ärendekategorier samt att förvaltningsmyndighetens bemötande och service till företag ska vara företagsanpassat och väl fungerande. Regeringen framhåller att uppdraget fokuserar på de myndigheter som har flest direkta kontakter med företag och de ärenden som har störst betydelse för företagen. Uppdraget ska delredovisas årligen 2023–2028 och genom en fördjupad analys som innehåller förslag som kan bidra till att uppnå de förenklingspolitiska målen 2024, 2026 och 2028. Den 30 april 2029 ska uppdraget slutredovisas. Mot den bakgrunden anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

I fråga om tillkännagivandet om Arlandas framtid anför regeringen att den har riksdagens uppdrag att aktivt förvalta bolagen med statligt ägande så att den långsiktiga värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och, i förekommande fall, att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. Regeringen konstaterar vidare att Swedavia AB och de övriga statliga bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, t.ex. aktiebolagslagen (2005:551). I aktiebolagslagen finns en tydlig ansvarsfördelning mellan ägare, styrelse och ledning. Swedavia AB:s uppdrag enligt dess bolagsordning är att bedriva flygplatsverksamhet vid de tio flygplatser som ingår i det nationella basutbud av flygplatser som regeringen har fattat beslut om. Bolaget har vidare i uppdrag att, inom ramen för affärsmässighet, aktivt medverka i utvecklingen av transportsektorn och bidra till att de transportpolitiska målen, som riksdagen har fattat beslut om, uppnås. Regeringen anför att den har förtroende för styrelsens förvaltning av bolagets angelägenheter i enlighet med den verksamhetsinriktning som ägaren har bestämt. Regeringen noterar riksdagens tillkännagivande och konstaterar att det inte medför något behov av aktiva åtgärder från regeringens sida. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Vidare när det gäller tillkännagivandet om utformningen av regeringens resultatredovisning för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande framhåller regeringen att utvecklingen av resultatredovisningen är ett pågående arbete. Under en kontinuerlig dialog med näringsutskottet har målsättningen varit att resultatredovisningen ska ge en tydligare redogörelse för hur regeringen anser att insatserna inom området relaterar och bidrar till områdets mål i stort. Regeringen anför att texterna i resultatredovisningen har utvecklats ytterligare för att ännu tydligare redogöra för relationen mellan insatser, resultat och mål. Regeringen anser därmed att det som utskottet anför om resultatredovisningens utformning är tillgodosett och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Slutligen när det gäller tillkännagivandet om en åtgärdsplan för att omhänderta Riksrevisionens rekommendationer till regeringen om Kommerskollegiums arbete med handelshinder framgår att regeringen beslutade om en åtgärdsplan den 1 september 2022. Vidare anför regeringen att med hänsyn till att såväl regeringen som Kommerskollegium redan har initierat ett stort antal åtgärder för att tillvarata Riksrevisionens rekommendationer anser regeringen att det i dagsläget inte finns behov av en närmare tidsplan för ytterligare åtgärder. Regeringen uppger vidare att riksdagen har fått ta del av den beslutade åtgärdsplanen och att en dialog förs med näringsutskottet om formerna för och behovet av ytterligare information. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Regeringen redovisar därutöver följande tre tillkännagivanden som ännu inte bedöms som slutbehandlade

- tillkännagivande om att regeringen snarast bör vidta nödvändiga åtgärder för att förenkla och förkorta tillståndprocesserna för gruv- och mineralnäringen (bet. 2018/19:NU11, rskr. 2018/19:209)
- tillkännagivande om att regeringen senast den 30 juni 2022 ska återkomma till riksdagen med konkreta förslag på förenklade tillståndprocesser och kortare handläggningstider för gruv- och mineralnäringen (bet. 2020/21:NU18, rskr. 2020/21:228)
- tillkännagivande om att Natura 2000-tillstånd inte bör vara en förutsättning för bearbetningskoncession (bet. 2020/21:NU16, rskr. 2020/21:257).

För en närmare beskrivning av vilka åtgärder regeringen har vidtagit hittills med anledning av dessa tre tillkännagivanden hänvisas till regeringens redovisning i budgetpropositionen.

Anslag och bemyndiganden för 2023

Regeringen föreslår att drygt 11,4 miljarder kronor anvisas till utgiftsområde 24 Näringsliv för 2023. Hur beloppet fördelas på de olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan och av bilaga 2. För fem av anslagen föreslår regeringen att den ska bemyndigas att ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren. Förslagen till bemyndiganden redovisas i bilaga 3.

Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem får användas till myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås minskas med 300 000 kronor 2023 till följd av att uppgifter kopplade till handläggning av programmet Europeiskt samarbete inom vetenskap och teknik (COST) föreslås tas över av Vetenskapsrådet. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar närmare 282 miljoner kronor till anslaget.

Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling får användas för utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter. Anslaget får även användas för statsbidrag till Rise Research Institutes of

Sweden AB (Rise AB) för riksmätplatser. Anslaget föreslås ökas med knappt 33 miljoner kronor 2023 för att stärka svensk flygindustris konkurrenskraft genom det nationella flygtekniska forskningsprogrammet. Regeringen föreslår att totalt drygt 3,4 miljarder kronor anvisas till anslaget.

Vidare begär regeringen ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 066 500 000 kronor 2024–2027. Enligt regeringen behövs bemyndigandet för att de åtgärder som beslutas och bedrivs ska kunna genomföras långsiktigt.

Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel får användas för utgifter för statsbidrag och strategiska kompetensmedel för industriforskningsinstituterna inom och under Rise AB, liksom utgifter för Rise AB:s verksamhet samt vissa omstruktureringsutgifter för Rise-instituterna. Regeringen föreslår att drygt 834 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:4 Tillväxtverket får användas för Tillväxtverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för Tillväxtverkets uppdrag att svara för utgifter för lokaler, ekonomi- och personaladministration samt övrig administrativ service åt Nämnden för hemslöjdsfrågor. Anslaget föreslås ökas med 165 miljoner kronor 2023 för att Tillväxtverket ska kunna fullfölja och avsluta den pågående hanteringen av stöd till korttidsarbete och drabbade företag på ett effektivt och rättssäkert sätt. Vidare föreslås anslaget ökas 2023 med 5 miljoner kronor för arbete med Regelrådet och 5 miljoner kronor för drift av företagsportalen verksamt.se. Regeringen föreslår att drygt 490 miljoner kronor anvisas totalt till anslaget.

Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling får användas för näringslivsfrämjande åtgärder. Anslaget föreslås minskas med knappt 45 miljoner kronor för att finansiera en ökning av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling med knappt 33 miljoner kronor och en ökning om 12 miljoner kronor av anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning. Regeringen föreslår att drygt 357 miljoner kronor anvisas totalt till anslaget.

Vidare begär regeringen ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 338 814 000 kronor 2024–2027.

Anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser får användas för myndighetens förvaltningsavgifter. Regeringen föreslår att drygt 69 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:7 Turistfrämjande får användas för kostnader för statens aktieägartillskott till V.S. Visit Sweden AB. Regeringen föreslår att knappt 105 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning får användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås ökas med 40 miljoner kronor 2023 för att utreda lämpliga platser för koldioxidlagring i Sverige samt analysera förutsättningarna för driften av lagringsplatserna. Vidare föreslås

anslaget ökas med 2 miljoner kronor 2023 till följd av genomförandet av EU:s omarbetade dricksvattendirektiv och 2 miljoner kronor 2023 för hanteringen av stöd för förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor. Den sistnämnda föreslagna ökningen finansieras genom att anslaget 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med totalt 15 miljoner kronor fr.o.m. 2023. Regeringen föreslår att totalt drygt 304 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Regeringen begär även ett bemyndigande om att under 2023–2025 för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 375 000 kronor. SGU har varit medlem i plattformen sedan 2016 (prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:310).

Anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning får användas för utgifter för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning. Regeringen föreslår att närmare 6 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Vidare begär regeringen ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 miljoner kronor 2024 och 2025.

Anslaget 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar får användas för utgifter för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun, inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar. Regeringen föreslår att 14 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:11 Bolagsverket får användas för utgifter för likvidatorer och för associationsrättsliga ärenden, förvaltning och utveckling av teknisk infrastruktur för förenklat uppgiftslämnande, förvaltning och utveckling av register för rapportering av betalningstider, utveckling av en nationell ombudstjänst för företag och fysiska personer samt för att utöka analyskapacitet och samverkan i arbetet mot ekonomisk brottslighet och finansiering av terrorism. Anslaget föreslås ökas med 3,5 miljoner kronor fr.o.m. 2023 som en följd av att regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar som medför ytterligare uppgifter för Bolagsverket. Den föreslagna ökningen ska finansieras genom att anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp. Därtill föreslås anslaget ökas med 5 miljoner kronor 2023 för drift av verksamt.se. Regeringen föreslår att totalt drygt 68 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien får användas för utgifter för statsbidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens (Iva) grundläggande verksamhet. Regeringen föreslår att drygt 8 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:13 Konkurrensverket får användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 miljoner kronor 2023 för en analys av drivmedelspriser. Regeringen föreslår att totalt närmare 176 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:14 Konkurrensforskning får användas för utgifter för forskning med anknytning till myndighetens verksamhetsområde med forskare företrädesvis vid universitet och högskolor. Anslaget får även användas för utgifter för uppdragsforskning, seminarier och informationsinsatser på konkurrens- och upphandlingsområdet. Anslaget får också användas för utgifter för arvoden till ledamöter i rådet för forskningsfrågor. Regeringen föreslår att närmare 11 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Regeringen begär även ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:14 Konkurrensforskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 750 000 kronor 2024–2026.

Anslaget 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal får användas för utgifter för statsbidrag för upprustning och drift av kanalen. Regeringen föreslår att närmare 40 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag får användas för utgifter för omstrukturering, genomlysning, försäljning och avveckling av företag med statligt ägande. Regeringen bedömer att det finns ett ökat behov av extern rådgivning när det gäller den statliga bolagsportföljen 2023, bl.a. till följd av att SAS AB har påbörjat en process för finansiell rekonstruktion. Anslaget föreslås därför ökas med 9 miljoner kronor 2023. Regeringen föreslår att totalt närmare 28 miljoner anvisas till anslaget.

Anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag får användas av regeringen efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, för kapitalinsatser i statligt ägda företag. Anslaget får även användas till utgifter för att förvärva eller bilda aktieföretag för ny eller befintlig statlig företagsverksamhet. Anslaget föreslås öka med 150 miljoner kronor 2023 för att möjliggöra konvertering av upplupen ränta på statens lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden till nya aktier i SAS AB. De anslagsmedel som anvisades för konvertering av lånefordringarna 2022 men inte användes avser regeringen att överföra som anslagssparande och vid behov använda 2023. Regeringen föreslår att totalt 363 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer får användas till utgifter för gällande avgifter och statsbidrag för Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ. Regeringen förslår att närmare 17 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:19 Finansiering av rättegångskostnader får användas för utgifter för rättegångskostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklagande av Konkurrensverkets beslut eller i vilka Konkurrensverket för talan. Regeringen föreslår att 18 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation får användas för utgifter för statsbidrag till Almi Företagspartner AB, för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Regeringen föreslår att drygt 269 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket får användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att drygt 339 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete får användas för utbetalningar av tidsbegränsat stöd till arbetsgivare i enlighet med lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. Regeringen föreslår att 365 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 1:23 Brexitjusteringsreserven får användas för utgifter som betalas enligt förordningen om inrättande av brexitjusteringsreserven. Anslaget föreslås ökas med 597 miljoner kronor 2023 för att bidra till att motverka negativa konsekvenser som uppstår till följd av Storbritanniens utträde ur unionen genom att kompensera för ökade kostnader på flera områden. Regeringen föreslår att totalt 750 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Regeringen begär även ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:23 Brexitjusteringsreserven ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 200 miljoner kronor 2024.

Anslaget 1:24 Elstöd får användas för utgifter för ekonomiskt stöd till el-intensiva företag som har drabbats av stora kostnadsökningar på el. Anslaget får därutöver användas för administrativa utgifter hänförliga till hanteringen av stödet. Regeringen avser att införa ett nytt ekonomiskt stöd riktat till företag som har haft en betydande ökning av kostnader för el jämfört med 2021. Syftet är att stärka särskilt drabbade företags möjligheter att överbygga konsekvenserna av den pågående energikrisen inom EU. Regeringen avser att besluta om en förordning som definierar grunderna för stödet samt stödets närmare omfattning. Anslaget är tänkt att finansiera perioden oktober 2022–mars 2023. Stödet förutsätter ett godkännande från kommissionen. Regeringen anför att den avser att ge Affärsverket svenska kraftnät i uppdrag att utreda och föreslå hur medel från s.k. flaskhalsintäkter som tillfaller verket under 2023 bör användas. I uppdraget kommer det även att ingå att utreda om dessa intäkter kan användas och avräknas som en nödgärd i enlighet med EU:s regelverk. Om förslaget inte fullt ut kan finansieras av medel från flaskhalsintäkterna står staten för de medel som anvisas. Ett framtida stöd ska handläggas av Statens energimyndighet. Myndigheten behöver upprätta nya rutiner och vidta andra åtgärder för en snabb handläggning, och regeringen anser därför att anslaget förutom för stöd även bör få användas för administration av stödet. Regeringen föreslår att 2,4 miljarder kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:1 Styrelsen för akreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet får användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att drygt 26 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:2 Kommerskollegium får användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås ökas med 1,5 miljoner kronor 2023 för myndighetens arbete med frågor enligt den kommande lagstiftningen om utländska direktinvesteringar. Regeringen föreslår att totalt drygt 94 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget i fråga om exportfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), för näringslivsfrämjande åtgärder och för främjande av svenska företags affärer kopplade till projektexport och andra typer av offentligt upphandlade affärer. Anslaget får även användas för näringslivsfrämjande på strategiska marknader och områden, exportutveckling, förstärkt närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska åtgärder. Anslaget föreslås ökas med 122 miljoner kronor 2023 för att stärka exportfrämjandet. Regeringen föreslår att drygt 313 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:4 Investeringsfrämjande får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget i fråga om investeringsfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) och för utredningsinsatser inom området. Anslaget föreslås öka med 10 miljoner kronor 2023 för att stärka investeringsfrämjandet. Regeringen föreslår att närmare 68 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer får användas för utgifter för avgifter och bidrag till samt särskilda insatser med anledning av Sveriges deltagande i följande internationella handelsorganisationer: Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella rådet för samarbete på tullområdet (WCO) och Internationella byrån för utställningar i Paris (BIE). Regeringen föreslår att närmare 21 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:6 Bidrag till standardiseringen får användas för utgifter för statsbidrag till Sveriges standardiseringsförbund. Regeringen föreslår att drygt 31 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning får användas för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuellt underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Regeringen föreslår att 100 miljoner kronor anvisas till anslaget.

Telia Company AB – återköpsprogram av aktier

Regeringen begär ett bemyndigande om att godkänna de beslut som fattas för att slutföra det återköpsprogram av aktier som beslutats av styrelsen i Telia Company AB, vilket inkluderar att Telia Company AB drar in egna aktier som bolaget äger, och att därigenom öka statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till högst 43,9 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare

bör regeringen enligt förslaget även bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra återköpsprogrammet.

Regeringen konstaterar att staten är största aktieägare i Telia med ett innehav om 39,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget efter det senaste genomförda återköpsprogrammet (prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21, rskr. 2020/21:385).

Styrelsen i Telia har genom ett pressmeddelande den 1 juni 2022 offentliggjort att styrelsen har beslutat att inleda ett återköpsprogram av aktier i enlighet med årsstämans bemyndigande från april 2022. Syftet med programmet är att överföra överskottskapital till aktieägarna och därigenom stärka Telias attraktiva, långsiktiga aktieägarersättning. Styrelsen avser inom ramen för återköpsprogrammet att införa årsstämman 2023 föreslå en indragning av de egna aktier som bolaget då förvärvat genom återköpen.

Ett beslut om indragning av egna aktier i enlighet med styrelsens förslag skulle innebära att det totala antalet aktier i bolaget minskar, vilket i sin tur skulle innebära att statens ägarandel i bolaget ökar, trots att det antal aktier i bolaget som staten äger förblir oförändrat. Beräknat på en indragning av det högsta antal aktier i Telia som styrelsens återköpsmandat rymmer (högst 10 procent av det totala antalet aktier i bolaget) skulle statens ägarandel i bolaget teoretiskt kunna öka till drygt 43,9 procent av aktierna och rösterna i bolaget.

SAS AB – rekapitalisering

Regeringen begär ett bemyndigande om att under 2023 för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens fordringar enligt befintliga hybridinstrument i SAS AB (publ.), som uppgår till ett belopp om 2,5 miljarder kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ.).

Därtill begär regeringen ett bemyndigande om att under 2023 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens utestående lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden, som uppgår till ett belopp om 1,5 miljarder kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ.).

Slutligen föreslår regeringen att den även bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att genomföra konverteringarna.

Regeringen konstaterar att det den 5 juli 2022 offentliggjordes att SAS har påbörjat en process för finansiell rekonstruktion under tillsyn av amerikansk federal domstol, ett s.k. chapter 11-förfarande. Syftet är att ge bolaget möjlighet att genomföra viktiga delar av den plan SAS styrelse presenterade i februari 2022 för en omfattande rekonstruktion av verksamheten för att uppnå konkurrenskraftiga kostnader och en hållbar framtid för bolaget. Rekonstruktionen påverkar tidigare beviljat statligt stöd och måste därför godkännas av kommissionen innan den genomförs. Regeringen bedömer att förfarandet kan komma att pågå även under 2023, och det är därför oklart om det kommer att bli möjligt att genomföra konverteringarna under 2022 i enlighet med riksdagens bemyndigande. Bemyndigandet behöver därför förlängas till 2023.

Vidare anser regeringen att en konvertering till nya aktier i SAS bör möjliggöras även av en upplupen ränta på utestående lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden. Under den tid då SAS och konsortiet omfattas av chapter 11-förfarandet anser dessa parter sig inte kunna betala ränta på oprioriterade fordringar. Det ligger således enligt regeringen i linje med den svenska statens roll som ansvarsfull ägare i SAS att staten ges möjlighet att konvertera även räntefordringar hänförliga till statens utestående lånefordringar på konsortiet vilka, redan enligt tidigare bemyndigande från riksdagen, får konverteras till nya aktier i SAS.

Övriga bemyndiganden

Regeringen begär ett bemyndigande om att för 2023 ställa ut kreditgarantier för gröna investeringar, som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 65 miljarder kronor och som utifrån teknikneutrala kriterier ges till företag för stora industriinvesteringar i Sverige som bidrar till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket.

Regeringen begär vidare ett bemyndigande om att under 2023 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 475 miljarder kronor. Exportkreditnämndens (EKN) verksamhet har tillsammans med Svensk Exportkredits verksamhet en avgörande betydelse för företagens möjligheter att finansiera exportaffärer. Riskavtäckning är centralt för exportföretagen för att inte få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt.

Regeringen begär även ett bemyndigande om att under 2023 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 miljarder kronor. Regeringen konstaterar att EKN de senaste åren noterat en ökning av intresset från den svenska exportindustrin för strategiska investeringar genom investeringsgarantier. Regeringen anför att det är viktigt att behålla ramen för investeringsgarantier för den svenska exportindustrins strategiska investeringar.

Därtill begär regeringen ett bemyndigande om att under 2023 ställa ut kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 miljarder kronor. EKN kan fr.o.m. 2022 utfärda statliga kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror genom en s.k. råvarugaranti. En råvarugaranti kan användas för att täcka risken för långivares finansiering av en utländsk låntagares investering i ett råvaruprojekt om denna låntagare inte klarar att fullfölja betalningarna enligt låneavtalet. En förutsättning för att få en råvarugaranti för ett låneavtal är att låntagaren sluter ett långfristigt leveransavtal med en svensk råvaruimportör.

Regeringen begär dessutom ett bemyndigande om att för 2023 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 miljarder kronor. Regeringen anför att statsstödda exportkrediter, s.k. CIR-

krediter, är centrala för exportföretagen för att de inte ska få sämre förutsättningar än sina konkurrenter och gå miste om affärer eller få minskad konkurrenskraft internationellt. En låneram på 175 miljarder kronor förväntas enligt regeringen motsvara det behov som i nuläget finns för att säkerställa Svensk Exportkredits upplåning i CIRR-systemet och för att kunna erbjuda företagen långfristiga lån.

Motionerna

I partimotion 2022/23:1276 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) förordas att riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 enligt förslaget i tabell 1 i motionen. Av tabellen framgår att ett nytt anslag, Program för grön omställning inom pappersindustrin, föreslås och att anvisade medel för utgiftsområdet totalt bör uppgå till 9 385 773 000 kronor. Det är 2 022 miljoner kronor mindre än vad regeringen förslår i budgetpropositionen.

Motionärerna förordar att anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel ökas med 30 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. I motionen anförs att ökningen omfattar ett stöd genom Rise till små företag att tillämpa sin forskning i de statliga labben.

Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling föreslås öka med 122 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Ökningen innefattar stöd till dels kooperativt företagande (57 miljoner kronor), dels kvinnors företagande (65 miljoner kronor).

Vidare förordar motionärerna en ökning av anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning med 76 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Ökningen ska användas för att förstärka myndighetens arbete med att kartlägga förekomsten av innovationskritiska metaller.

Som nämnts föreslås därtill i motionen ett nytt anslag: anslaget 99:1 Program för grön omställning inom pappersindustrin. Motionärerna förslår att 150 miljoner kronor anvisas 2023 till detta anslag för att stötta en grön omställning av pappersindustrin.

Slutligen avvisar motionärerna regeringens förslag till ekonomiskt stöd till elitensiva företag och förordar därmed att anslaget 1:24 Elstöd ska minskas med 2,4 miljarder kronor i jämförelse med regeringens förslag.

I kommittémotion 2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 1 förordas att riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 enligt förslaget i tabell 1 i motionen. Av tabellen framgår att anvisade medel för utgiftsområdet totalt bör uppgå till 11 407 773 000 kronor. Det är samma förslag till ram som regeringen föreslår i budgetpropositionen. Motionärerna förslår dock en annan fördelning på anslagen än regeringen.

Anslaget 1:4 Tillväxtverket föreslås minskas med 30 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till förmån för andra budgetsatsningar.

Vidare föreslås att anslaget 1:7 Turismfrämjande ökas med 15 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Ökningen omfattar ett stöd till Visit Sweden för att förbättra bolagets möjligheter att marknadsföra Sverige.

Slutligen förordas att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet ökas med 15 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag för att förstärka det exportfrämjande arbetet.

I kommittémotion 2022/23:2182 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) förordas att riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 enligt förslaget i tabell 1 i motionen. Av tabellen framgår att ett nytt anslag, Regelrådet, föreslås och att anvisade medel för utgiftsområdet totalt bör uppgå till 11 254 296 000 kronor. Det är drygt 153 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår i budgetpropositionen.

Anslaget 1:4 Tillväxtverket föreslås minska med 20 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag som en följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om en förstärkning av myndighetens arbete med Regelrådet och verksamhet med 5 miljoner kronor vardera, samt ytterligare 10 miljoner kronor för att finansiera motionärernas förslag om bildandet av Regelrådet som en egen myndighet.

För att finansiera de förslag till åtgärder för regelförenkling som förordas i motionen föreslås vidare att anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning minskas med 2 miljoner kronor till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag till ökning på motsvarande belopp, dvs. genomförande av dricksvattendirektivet, och ytterligare 2 miljoner kronor till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag till ökning av administrationskostnader.

Vidare föreslås anslaget 1:13 Konkurrensverket minska med 5 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till följd av att regeringens förslag till ökning på motsvarande belopp, dvs. analys av drivmedelspriser, avisas.

Anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag föreslås minska med 9 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag till förstärkning på motsvarande belopp, dvs. medel för konsulter.

För att finansiera andra prioriterade reformer, särskilt sådana som syftar till ökad regelförenkling, föreslås anslaget 2:2 Kommerskollegium minska med 1,5 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Motionärerna anför att de arbetsuppgifter som motiverar regeringens föreslagna förstärkning, dvs. för arbete med frågor enligt ny lag om utländska direktinvesteringar, är viktiga men att de bör utföras inom ramen för den redan tilldelade budgeten.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslås minska med 122 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag till ökning. Enligt motionärerna bör arbetet med export- och investeringsfrämjande vara långsiktigt och inte genomföras som ettåriga satsningar och tillskott.

Motionärerna föreslår även en minskning av anslaget 2:4 Investeringsfrämjande med 10 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till följd av att man avvisar regeringens förslag till ökning.

Som tidigare nämnts föreslår motionärerna ett nytt anslag: anslaget 99:2 Regelrådet. I motionen föreslås att 25 miljoner kronor anvisas 2023 till detta

anslag för att användas för förvaltningsutgifter för den nya myndighet Regelrådet som motionärerna föreslår ska bildas.

Motionärerna föreslår därutöver en sänkning av pris- och löneomräkningen i jämförelse med förslagen i budgetpropositionen. Det berör följande anslag: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem, anslaget 1:4 Tillväxtverket, anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning, anslaget 1:13 Konkurrensverket, anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket, anslaget 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet och anslaget 2:2 Kommerskollegium.

Bakgrund och pågående arbete

Forskningsöversikt om innovationskritiska metaller och mineral

Våren 2022 överlämnade utskottets grupp för uppföljning och utvärdering en forskningsöversikt om innovationskritiska metaller och mineral till utskottet (2021/22:RFR10). I forskningsöversikten konstateras att bl.a. kommissionen bedömer att det finns ett ökat behov av innovationskritiska metaller och mineral mot bakgrund av den gröna omställningen. Gruppen anför samtidigt att det finns utmaningar när det gäller att i samband med gruvdrift tillgodose konkurrerande intressen, bl.a. i fråga om olika hållbarhetsintressen. Forskningsöversikten ger en bild av kunskapsläget när det gäller Sveriges tillgång till innovationskritiska metaller och mineral från brytning, sekundäravfall och återvinning. Av särskilt intresse har varit forskningsrön som rör styrmedel och teknik för åtkomst av innovationskritiska metaller och mineral via återvinning.

Utredning om prövningsprocesser och regelverk för en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral

Våren 2021 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare (Helén Leijon, enhetschef vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län) med uppdrag att se över prövningsprocesser och regelverk i syfte att säkerställa en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral från primära och sekundära källor (dir. 2021:16). I tilläggsdirektiv den 7 juni 2022 preciserade regeringen att uppdraget innefattar att utreda hur försörjningen av innovationskritiska metaller och mineral som är nödvändiga för klimatomställningen kan få en särställning gentemot andra metaller och mineral i miljöbalkens bestämmelser om hushållning med mark och vatten (dir. 2022:61). Utredningen överlämnade sitt betänkande En tryggad försörjning av metaller och mineral (SOU 2022:56) till regeringen i oktober 2022.

Utredningen menar att det behövs en kombination av åtgärder för att uppnå en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral. Det handlar om åtgärder som syftar till att stärka både attraktiviteten för investeringar och förmågan att hantera hållbarhetsrisker i leverantörskedjor i näringslivet samt

åtgärder som leder till ett fossilfritt samhälle utan ökad användning av innovationskritiska metaller och mineral. En övergripande slutsats är att en hållbar försörjning inte kan åstadkommas enbart genom regelförändringar och förändrade provningsprocesser, utan det behövs insatser även inom andra områden. Det handlar bl.a. om organisation, strategisk styrning och kunskapsförsörjning. Bland de förslag som utredningen presenterar kan i det här sammanhanget nämnas att anslaget till Sveriges geologiska undersökning ska ökas med 40 miljoner kronor per år mellan 2023 och 2028 för en systematisk kartläggning av potentialen för innovationskritiska metaller (primära och sekundära) i Sverige.

Tillkännagivande om Kommerskollegiums arbete mot handelshinder

Som framgår i avsnittet om redovisade tillkännagivanden beslutade regeringen den 1 september 2022 om en åtgärdsplan för att tillvarata Riksrevisionens rekommendationer om Kommerskollegiums arbete mot handelshinder. Regeringens beslut har skickats till utskottet för kännedom, inklusive åtgärdsplanen som ingår som en bilaga till beslutet. I beslutet hänvisar regeringen till riksdagens tillkännagivande, och regeringen anför att den, i linje med riksdagens tillkännagivande, tagit fram en åtgärdsplan i syfte att säkerställa att Riksrevisionens rekommendationer följs upp på ett systematiskt och strukturerat sätt. Av åtgärdsplanen framgår bl.a. att regeringen i Kommerskollegiums regleringsbrev för 2022 beslutat att myndigheten ska utveckla formerna för arbetet med näringslivet med beaktande av Riksrevisionens rekommendationer. Myndigheten skulle senast den 31 oktober 2022 redovisa vilka åtgärder som har vidtagits, påbörjats eller planeras vidtas för att hantera Riksrevisionens rekommendationer. Vidare framgår att regeringen ska återkomma till riksdagen med Kommerskollegiums redovisning i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet.

Kommerskollegium redovisade uppdraget till regeringen den 31 oktober 2022. I fråga om dialogen med utskottet som nämns i regeringens redovisning uppger Regeringskansliet att den ännu inte har inletts.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis uttala sitt stöd för den inriktning av såväl näringspolitiken som politiken för utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande som regeringen deklarerar i budgetpropositionen utgiftsområde 24 Näringsliv. Vidare delar utskottet regeringens bedömning av det osäkra läge som Sverige befinner sig i som en följd av pandemin, den ryska invasionen av Ukraina, ökade energipriser och en hög inflation. Dessa parallella händelser innebär flera utmaningar för svenskt näringsliv och krav på en stor förmåga att anpassa och utveckla verksamheter till rådande och framtida förutsättningar.

Goda villkor för företagande är centralt för ekonomisk tillväxt. För att uppnå detta behöver politiken skapa goda förutsättningar för konkurrens, innovation, forskning och entreprenörskap. I Sverige ska det vara enkelt att starta och

utveckla företag. Det ska vara attraktivt att investera i svenska företag och för utländska företag att etablera sig i Sverige. Framtidens välfärd och människors förutsättningar att ta sig ur fattigdom och utanförskap kräver en växande ekonomi. Ett gott företagsklimat ska råda i hela landet. Ägarskiftet inom familjeföretag och till personal bör förenklas, och näringslivets kompetensförsörjning, inte minst i norra Sverige, behöver understödjas. Utskottet välkomnar att regeringen avser att inleda ett arbete för att långsiktigt förbättra näringslivets förutsättningar.

Företag och entreprenörer som kan fokusera på sin kärnverksamhet i så stor utsträckning som möjligt har bättre förutsättningar att skapa tillväxt och jobb. Svenska företag, inte minst de många små företagen, behöver lättnader i byråkrati och administration. Utskottet välkomnar därför förstärkningen av Regelrådet och företagsportalen [verksamt.se](https://www.verksamt.se) samt att regeringen ska inrätta ett implementeringsråd med målet att minska regelbördan för företag. EU:s regleringar behöver genomföras så att svenska företags konkurrenskraft bibehålls.

Det svenska näringslivet har en stark position när det gäller innovation, hållbarhet och grön omställning. Det finns stora konkurrensfördelar i att vara föregångare. Samtidigt bygger Sveriges internationella konkurrenskraft bl.a. på god tillgång till energi till rimliga och förutsägbara priser. En återuppbyggnad av det svenska energisystemet i kombination med tillfälliga insatser för att mildra den akuta elkrisen är centralt. Utskottet välkomnar därför regeringens avsikt att införa ett nytt ekonomiskt stöd riktat till företag som haft en betydande ökning av kostnader för el jämfört med 2021 för att stärka de särskilt drabbade företagens möjlighet att överbrygga konsekvensen av den pågående energikrisen inom EU.

Den internationella handeln är central för konkurrenskraft, tillväxt och jobb i Sverige, men har också fått en ökad säkerhetspolitisk betydelse. Ekonomisk tillväxt och handel är också en förutsättning för att nå de globala målen för hållbar utveckling, och näringslivets betydelse i genomförandet av Agenda 2030 och Parisavtalet är avgörande. Utskottet delar regeringens uppfattning att Sverige har goda förutsättningar att dra nytta av handeln. Sveriges tradition av innovation, entreprenörskap och internationalisering är något som måste värnas och utvecklas.

Svenska företag är beroende av breda handelslösningar och tillgång till utländska marknader, både för import och export. En öppen och regelbaserad världshandel är en förutsättning för en stark ekonomi och för välfärd och konkurrenskraft. I ett läge med geopolitiska spänningar, ökad protektionism och tilltagande handelskonflikter är det viktigare än någonsin att Sverige är en tydlig röst för frihandel såväl inom EU som globalt. Utskottet ser positivt på att regeringen avser att agera för att EU ska förhandla om och ingå fler strategiskt viktiga frihandelsavtal med andra länder. Vidare välkomnar utskottet att regeringen verkar för att den inre marknaden ska fördjupas och att den ska fungera väl, också i tider av kris, samt att den digitala inre marknaden stärks. Utskottet ser också positivt på att regeringen avser att stärka synergierna mellan utvecklingssamarbetet, export- och investeringsfrämjande samt

handelspolitiken. Därtill delar utskottet regeringens uppfattning att systemet för export- och investeringsfrämjande behöver effektiviseras och utvecklas.

Utskottet konstaterar att regeringen med hänsyn till det ekonomiska läget och den höga inflationen föreslår en svagt åtstramande inriktning på budgeten. Samtidigt finns det behov av och utrymme för välvägd åtgärder för att stötta företagen och viktiga reformer för att möta utmaningarna. Utskottet står bakom regeringens överväganden inom utgiftsområde 24 och vill samtidigt påminna om att insatser som stärker företag och den svenska konkurrenskraften omfattar fler åtgärder än de som finansieras inom utgiftsområdet.

När det gäller de förslag som återfinns i motionerna vill utskottet med anledning av det som anförs i motion 2022/23:1276 (V) om innovationskritiska metaller och mineral framhålla vikten av en hållbar försörjning av dessa för att kunna genomföra omställningen. Utöver den forskningsöversikt i ämnet som utskottet tog fram våren 2022 (2021/22:RFR10) konstaterar utskottet att Utredningen om en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral nyligen överlämnat sitt betänkande till regeringen (SOU 2022:56). Utskottet avser att följa frågan. När det gäller övriga motionsförslag hänvisar utskottet till de insatser och prioriteringar som görs i budgetpropositionen för 2023 och som utskottet står bakom.

När det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar i budgetpropositionen vill utskottet påminna om att konstitutionsutskottet våren 2017 framhöll att det berörda utskottet lämpligen redovisar sin syn i samband med att regeringen i t.ex. budgetpropositionen redovisar sin behandling av ett tillkännagivande (bet. 2016/17:KU21). Utskottet kan mot denna bakgrund konstatera att regeringen redovisar fem tillkännagivanden som slutbehandlade i den del av budgetpropositionen för 2023 som omfattar utgiftsområde 24. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen i det avseendet och betraktar således de fem tillkännagivandena som slutbehandlade.

Sammantaget innebär det ovan anförda att utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 24 Näringsliv och de förslag till bemyndiganden för 2023 som är knutna till några av anslagen och till förslagen om Telia Company AB och SAS AB. Även förslag om övriga bemyndiganden tillstyrks. Följaktligen avstyrker utskottet de förslag till alternativa anslagsfördelningar som föreslås i motionerna.

Reservation

Mål för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande, punkt 1 (S, V, MP)

av Monica Haider (S), Marianne Fundahn (S), Isak From (S), Birger Lahti (V), Elin Söderberg (MP), Aida Birinxhiku (S) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 2,
bifaller delvis motion

2022/23:2064 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 13 och
avslår proposition 2022/23:1 utgiftsområde 24 punkt 1.

Ställningstagande

Vi anser att det nu gällande målet för handelspolitiken bör behållas och motsätter oss regeringens förändrade formulering. För oss är det avgörande att Sverige fortsätter att stå upp för en rättvis världshandel som bidrar till att nå målen i Agenda 2030. En rättvis handel förstärker och förankrar legitimiteten för global handel. Det är dessutom en förutsättning för hållbar handel, inte minst när det gäller social hållbarhet. Den ekonomiska globaliseringen har varit snabb, men politiken har i flera avseenden hamnat på efterkälken. Därför är det viktigt att komma till rätta med den orättvisa fördelningen av de möjligheter globaliseringen för med sig. En rättvis handel innebär en ansvarsfull globalisering som tar hänsyn till miljö, klimat, social trygghet, anständiga arbetsvillkor, hälsa och djurvälstånd.

Sverige har visat att det är möjligt att förena en fri och öppen handel med exempelvis höga miljökrav och ett stärkt skydd för arbetstagarnas rättigheter. En rättvis handel förutsätter vidare en feministisk handelspolitik – en handelspolitik som får lika positiva effekter för kvinnor som för män. Vi anser således att målet även fortsättningsvis bör vara en fri, hållbar och rättvis internationell handel, en välfungerande inre marknad, växande export och internationella investeringar i Sverige.

Sammanfattningsvis anser vi att riksdagen bör avslå regeringens förslag till förändring av målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (S)

Monica Haider (S), Marianne Fundahn (S), Isak From (S), Aida Birinxhiku (S) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 24. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2074. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 1 och 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 24. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 24 läggs fram i motion 2022/23:2237 (S).

Vi vill i detta särskilda yttrande kort redogöra för vår syn på politikens inriktning för utgiftsområdet och vårt budgetalternativ som presenteras närmare i den senast nämnda motionen.

Sverige har en stark industri. Tack vare världsledande innovationer som snabbar på klimatomställningen skapas nya jobb i hela landet. Samtidigt går Sverige mot en lågkonjunktur. Arbetstillfällena och näringslivets innovationsförmåga står på spel. Det är därmed av yttersta vikt att politiken bidrar till ekonomisk resiliens och stärkt konkurrenskraft. En kraftig utbyggnad av fossilfri el, rättvis regelbaserad frihandel och goda möjligheter till kompetensförsörjning är några faktorer som är avgörande för den gröna industrialiseringen. För att möjliggöra klimatinvesteringar kommer även de gröna kreditgarantierna att spela en viktig roll.

Det svåra ekonomiska läget sätter ljuset på behovet av ett tryggt samhälle där välfärden levererar och det blir viktigt att möta tuffa tider tillsammans. Det viktigaste för enskilda hushålls motståndskraft är att ha ett arbete att gå till. Sverige behöver öka takten i klimatomställningen så att fler gröna jobb kan skapas. De nya jobben som växer fram ska vara bra jobb, med svenska löner och villkor. Det förutsätter en rättvis och sund konkurrens. Vi vill därför säkerställa Konkurrensverkets kapacitet att skapa goda förutsättningar för Sveriges företagare.

Nära kopplat till de stora investeringarna för en grön industriell revolution är utvecklingen av hållbara batterier men även vätgas som en förutsättning för industrins omställning. Vi vill att Sverige understödjer de satsningar som nu görs genom att fortsätta att delta i viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, s.k. IPCEI (Important Projects of Common European Interest) för att utveckla dels en hållbar och konkurrenskraftig batterivärdekedja, dels vätgasprojekt.

Vinnova och Rise har avgörande roller i Sveriges innovationssystem, och tillsammans med företag och akademi utvecklar de nya processer, produkter och tjänster som driver på klimatomställningen. Vi vill därför även framöver se satsningar på forskning och innovation, inte minst när det gäller digitaliseringens möjligheter.

Vi kan konstatera att Sverige vinner på samverkan. Genom samverkansprogrammen har staten och näringslivet möjlighet att förbättra Sveriges konkurrenskraft. Vi anser att regeringen behöver ta till vara det arbete som genomförs i programmen och skapa nya vägar framåt i dessa frågor.

Regelförenklingsarbetet är ett annat område som behöver fortskrida utifrån de mål som regeringen fattade beslut om 2021. Lagstiftningsarbete och myndigheternas regelgivning behöver förbättras – inte minst genom bättre konsekvensanalyser. Regler ska vara proportionella och ändamålsenliga så att den administration som krävs för att följa regelverken minskar över tid. Även service, bemötande och korta handläggningstider är av stor betydelse för ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Digitaliseringens möjligheter behöver tas till vara på ett bättre sätt för att förbättra servicen i den statliga förvaltningen.

Svensk besöksnäring har en enorm potential att bidra med nya jobb, innovation och utveckling av besöksmål på ett sätt som gör att platser blir mer attraktiva även för de som bor och verkar där till vardags. Besöksnäringen tog på många sätt den största smällen när pandemin slog till 2020 och räddades till stor del av de stora stödpacketen till de mest drabbade företagen. För att ta nästa steg och göra Sverige till världens mest hållbara och attraktiva resmål 2030 antog den förra regeringen en nationell besöksnäringstrategi. Med en strategi finns förutsättningar för alla aktörer inom besöksnäringen att dra åt samma håll och förverkliga den potential som finns fullt ut. Det är viktigt att regeringen tar strategins innehåll vidare och att man utvecklar arbetet med besöksnäringen.

Fri och rättvis handel bygger välfärd. Sverige bör därför även fortsättningsvis verka för en öppen handel och för att överenskommelser om en fri och rättvis handel efterlevs. Vi vill understryka att detta har blivit allt viktigare i tider av ökad protektionism. Genom export kan svenska företag bidra till ökad välfärd, fler arbeten och klimatomställningen samtidigt som de ökar sin konkurrenskraft. Att Sverige är attraktivt för investeringar bidrar till möjligheten att låta hela landet växa. Arbetet med att genomföra den statliga export- och investeringsstrategin behöver därför fortsätta. Fler små och medelstora företag behöver börja exportera och svenska företag måste bli starkare på framför allt tillväxtmarknader.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 24 innebär inte något annat förslag till ram än regeringens. Vi hade dock velat se en annan fördelning inom ramen. Vi anser att anslaget 1:4 Tillväxtverket borde ha minskats med 30 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag till förmån för andra budgetssatsningar. Visit Sweden behöver ökade ekonomiska resurser för att förbättra bolagets möjlighet att marknadsföra Sverige. Vi hade därför velat se en ökning av anslaget 1:7 Turismfrämjande med 15 miljoner

kronor i jämförelse med regeringens förslag. Därtill ser vi även behov av att förstärka det exportfrämjande arbetet och anser att anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet borde ha ökats med 15 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag.

När det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade har vi en annan uppfattning än regeringen när det gäller två av dessa. Vi noterar att regeringen som grund för att tillkännagivandet om Serverat är slutbehandlat bl.a. anför att en ny e-tjänst införts samt att en e-tjänst och guide uppdaterats. Vidare uppger regeringen att anslutningskraven för kommuner har ändrats, vilket möjliggör för fler kommuner att ansluta sig till programmet. Det framgår också att antalet kommuner som anslutit sig under perioden maj 2021 till mars 2022 är sju till antalet. I tillkännagivandet uttryckte riksdagen att regeringen skulle verka för att fler tjänster ansluts till programmet för att öka anslutningsgraden hos kommunerna. Vi anser inte att en enda ny e-tjänst och sju anslutna kommuner kan sägas motsvara riksdagens tillkännagivande.

Inte heller när det gäller tillkännagivandet om en åtgärdsplan för att omhänderta Riksrevisionens rekommendationer till regeringen om Kommerskollegiums arbete med handelshinder anser vi att de redovisade åtgärderna motsvarar tillkännagivandet. I fråga om information till riksdagen och tidsplan noterar vi att regeringen i den beslutade åtgärdsplanen anför att regeringen ska återkomma till riksdagen med Kommerskollegiums redovisning när den har inkommit. Vi kan konstatera att åtgärdsplanen beslutades av regeringen så sent som den 1 september 2022. Kommerskollegium fick visserligen i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag att utveckla formerna för arbetet med näringslivet med beaktande av Riksrevisionens rekommendationer. Myndigheten skulle senast den 31 oktober 2022 redovisa vilka åtgärder som har vidtagits, påbörjats eller planeras vidtas för att hantera Riksrevisionens rekommendationer. Vi kan konstatera att regeringens redovisning av tillkännagivandet i budgetpropositionen inte innehåller någon information om Kommerskollegiums redovisning eller regeringens slutsatser mot bakgrund av denna. Regeringen hänvisar därtill till en dialog med näringsutskottet som ännu inte har påbörjats. Tillkännagivandet bör därmed inte ses som slutbehandlat.

2. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (V)

Birger Lahti (V) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 24. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:1299. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 2 och 6 i det betänkandet. I den motionen finns också

förslag till ram för utgiftsområde 24. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 24 läggs fram i motion 2022/23:1276 (V). Jag vill i detta särskilda yttrande kort redogöra för min syn på politikens inriktning för utgiftsområdet och det budgetalternativ som presenteras närmare i den senast nämnda motionen.

Det gemensamma samhället vilar på att så många som möjligt vill, kan och får delta på arbetsmarknaden. För att åstadkomma en högre sysselsättningsgrad krävs goda förutsättningar för investeringar och företagande i hela landet, tillsammans med en aktiv arbetsmarknads- och utbildningspolitik som bidrar till att arbetskraften har den kompetens som efterfrågas.

Jag anser att Sverige ska utvecklas som en kunskapsdriven nation. Små och medelstora företag, samverkan mellan stat och näringsliv, export, forskning, klimat- och miljöhänsyn är viktiga beståndsdelar i detta. Jobb skapas när innovationer och nytänkande omsätts i nya produkter och tjänster – inte genom att konkurrera om lägre löner och sämre villkor.

Små företag är en viktig motor för Sveriges näringsliv – inte bara för att dessa företag kan växa och bli stora, utan också för att de i bästa fall kan driva nya idéer och innovationer framåt. Sverige har goda förutsättningar att utveckla företagande inom hållbarhet och energieffektivisering, vilket i sin tur kan driva på omställningen. Jag vill se en politik för små och medelstora företag som syftar till att skapa långsiktighet och goda förutsättningar för tillväxt, men också trygghet för den enskilda företagaren och för de anställda i företaget. Det finns inget egenvärde i att så många människor som möjligt ska vara företagare. Däremot finns det ett värde i full sysselsättning, nya innovationer och inte minst att människor får möjlighet att förverkliga sina idéer. Politikens uppgift ska vara att skapa goda förutsättningar för att det ska bli möjligt.

Jag vill vidare framhålla industriernas betydelse. Mycket av det industrierna producerar är av samhällsavgörande karaktär, som t.ex. material för välfärden, byggande eller omställningen. Industrin står också för många arbetstillfällen, och på vissa orter sysselsätter man en majoritet av ortens arbetsföra befolkning. Jag anser att Sverige ska vara i framkant när det gäller industriell utveckling. Att industrin har möjlighet att ställa om är avgörande för hela Sverige. Satsningar på en stärkt transportinfrastruktur med fokus på järnvägsutbyggnad, klimatreoveringar, ett robust elnät och förnybar elproduktion skulle i en hög grad påverka industrin.

Handel med omvärlden är avgörande för Sveriges välstånd och utveckling. Jag vill se en rättvis handelspolitik som sätter människor, social rättvisa, djur, klimatet och miljön främst och som fokuserar på samhällsvinster för alla och inte bara vinster för storföretag. När handeln fungerar som bäst tillåter den utbyte av produkter och kreativitet som berikar livet för samtliga parter. Tyvärr råder inte en rättvis världsordning. Under de senaste decennierna har alltmer komplexa multilaterala handels- och investeringsavtal blivit vägen för världens rika länder att utnyttja de fattiga länderna. Dessa avtal prioriterar företagets vinst över de sociala och miljömässiga skyddsåtgärderna. För att handel

ska kunna genomföras på rättvisa villkor måste rikare länder låta fattiga länder få fördelar och större handlingsutrymme att själva utforma sin handelspolitik. Handel ska också vara ett verktyg för att dela med sig av gröna tekniker och uppmuntra till att länder stärker sin klimat- och miljöpolitik.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 24 innebär följande. Jag anser att anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel borde ha ökats med 30 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Det hade möjliggjort ett stöd, via Rise, till innovativa små företag att kunna tillämpa sin forskning i de statliga labben.

Vidare anser jag att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde ha ökats med totalt 122 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Ökningen innefattar flera viktiga satsningar. Drygt hälften av denna anslagsökning borde gå till ett riktat stöd till kvinnors företagande som ska utgöras av två delar. Den ena delen skulle syfta till att underlätta yrkesnätverkande mellan kvinnor och den andra till att stödja kvinnors innovation. Resten skulle gå till kooperativ företagsverksamhet som är viktig för näringslivets utveckling, både i form av ett direkt stöd och via Tillväxtverkets främjandeverksamhet.

Jag hade också velat se en ökning av anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning med 76 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. I rapporten Innovationskritiska metaller och mineral – en forskningsöversikt (2021/22:RFR10), som tagits fram på uppdrag av utskottet, konstateras att det finns en otillräcklig berggrundsgeologisk och malmenetisk forskningsuppbyggnad i Sverige vad gäller innovationskritiska metaller och mineral och att det krävs en kunskapsuppbyggnad. Sveriges geologiska undersökning har haft i uppdrag att kartlägga förekomsten av innovationskritiska metaller men jag menar att myndigheten behöver mer resurser för detta.

Regeringen föreslår ett nytt anslag inom utgiftsområdet, anslaget 1:24 Elstöd. Jag anser att riksdagen borde ha avvisat det förslaget till förmån för Vänsterpartiets förslag som presenterats närmare i andra sammanhang. Jag hade därför velat se en minskning av anslaget med 2,4 miljarder kronor jämfört med regeringens förslag.

Avslutningsvis menar jag att ett nytt anslag borde ha införts inom utgiftsområdet för ett treårigt program för grön omställning av pappersindustrin där 150 miljoner konor hade tilldelats programmet 2023. Genom programmet skulle pappersindustrin kunna få stöd för investeringar som innebär energi-effektivisering och ökad produktion av förnybara bränslen där det finns stora möjligheter för den nämnda industrin att bidra ytterligare.

Sammantaget hade jag velat anvisa 2 022 000 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 24 för 2023.

När det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade har jag en annan uppfattning än regeringen när det gäller ett av dessa. Jag noterar att regeringen som grund för att tillkännagivandet om Serverat är slutbehandlat bl.a. anför att en ny e-tjänst införts samt att en e-tjänst och guide uppdaterats. Vidare uppger regeringen att anslutningskraven för kommuner har ändrats, vilket möjliggör för fler kommuner att ansluta sig till

programmet. Det framgår också att antalet kommuner som anslutit sig under perioden maj 2021 till mars 2022 är sju till antalet. I tillkännagivandet uttryckte riksdagen att regeringen skulle verka för att fler tjänster ansluts till programmet för att öka anslutningsgraden hos kommunerna. Jag anser inte att en enda ny e-tjänst och sju anslutna kommuner kan sägas motsvara riksdagens tillkännagivande.

3. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (C)

Elisabeth Thand Ringqvist (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 24. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2180. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 3 och 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 24. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 24 läggs fram i motion 2022/23:2182 (C). Jag vill i detta särskilda yttrande kort redogöra för min syn på politikens inriktning för utgiftsområdet och det budgetalternativ som presenteras närmare i den senast nämnda motionen.

Investeringarna i basindustrin i norra Sverige som aviserats från näringslivet är mycket glädjande. Dessa projekt sätter fokus på behovet av en rad reformer inom flera områden – reformer som jag och andra företrädare för Centerpartiet länge velat se och som nu blivit än mer aktuella. Det behövs t.ex. investeringar i utbildningsväsendet, en översyn av inkomstbeskattningen, bättre vägar, järnvägar och flygplatser samt en översyn av miljöbalken och en förenklad och effektivare tillståndsprövning för miljöpåverkande verksamheter. Från statligt håll bör det säkerställas att det blir mer attraktivt för personer med spetskompetens att söka sig till Sverige.

Sverige och svenskt näringsliv har en stark position i den nya digitaliserade ekonomin, en position som måste förvaltas och utvecklas. Det ligger ett ansvar på politiken att bidra till att byråkrati och regler inte bromsar digitaliseringens möjligheter för nya tjänster, affärsmodeller eller arbetstillfällen. Myndigheter ska ges i uppdrag att stödja digitaliseringen inom sina olika områden, existerande regelverk behöver kontinuerligt anpassas till den nya digitala verkligheten och företag som leder den tekniska utvecklingen behöver ges långsiktiga spelregler för att kunna fortsätta vara konkurrenskraftiga på en global marknad. Samtidigt behöver politiken sänka de digitala trösklarna för små företag, inte minst inom den cirkulära ekonomin där otaliga affärsmodeller utgår från ett alltmer digitaliserat samhälle.

Sveriges välståndsutveckling har i mångt och mycket sin grund i växande basindustrier. Basindustrier skapar exportintäkter och arbetstillfällen, inte

minst i de mindre tätbefolkade delarna av landet där behovet av arbetstillfällen under lång tid varit stort. Detta gäller inte minst skogsindustrin men även gruvnäringen spelar en bärande och växande roll i svensk industri.

För att lyckas med klimatomställningen är det av stor vikt att trygga försörjningen av de innovationskritiska metaller och mineral som behövs i modern miljöteknik. I dag är Sverige och EU i hög grad beroende av import från ett fåtal länder, vilket gör tillgången sårbar och även riskabel ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv. Samtidigt har Sverige avsevärda fyndigheter av dessa metaller och goda förutsättningar att bedriva en hållbar utvinning. Detta skulle också skapa betydande exportmöjligheter. Storskalig återvinning är viktigt men kommer inte att kunna tillgodose framtidens behov. Jag vill att Sverige blir ett land som bidrar till den gröna omställningen genom att öka brytningen av innovationskritiska metaller där brytningen kan genomföras på ett miljömässigt ansvarsfullt sätt.

Sverige är en exportnation, men fortfarande är det stora företag som står för den största andelen av exporten. För att stimulera till fler innovationer bör steget till export underlättas.

Besöksnäringen är viktig för Sverige. Den skapar tillväxt och arbetstillfällen både i landsbygd och i städer och erbjuder många unga och nyanlända ett första jobb. Trots att besöksnäringen växer finns det ett antal hinder som gör att näringen inte når sin fulla potential. Regelkrångel är ett sådant hinder. Lagar, regler och myndigheternas verksamheter måste utformas och tillämpas på ett sätt som minimerar företagens administrativa börda.

Att minska regelbördan för det svenska näringslivet är en prioriterad fråga. Servicekulturen hos svenska myndigheter måste utvecklas och förbättras. Inställning, bemötande och kundfokus är lika viktigt som regelverk, processer och handläggningsrutiner. Centerpartiet har föreslagit flera åtgärder för en ökad regelförenkling som även ligger utanför detta utgiftsområde. Regelrådet som en egen myndighet är en viktig del av denna större satsning.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 24 innebär följande. Anslaget 1:4 Tillväxtverket borde ha minskats med sammanlagt 20 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Regeringens förslag om en förstärkning av Regelrådet respektive verksamt.se om vardera 5 miljoner kronor borde ha avvisats. Vidare borde anslaget ha minskats med ytterligare 10 miljoner kronor för att finansiera bildandet av Regelrådet som en egen myndighet. Dessutom anser jag att anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning borde ha minskats med sammanlagt 4 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag, bl.a. för att finansiera Centerpartiets förslag till regelförenklingsåtgärder. Jag anser också att regeringens förslag till ökningsar av anslaget 1:13 Konkurrensverket med 5 miljoner kronor och anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag med 9 miljoner kronor borde avvisats. För att finansiera andra prioriterade reformer, särskilt sådana som syftar till ökad regelförenkling hade jag också velat se en minskning av anslaget 2:2 Kommerskollegium med 1,5 miljoner kronor. De arbetsuppgifter som regeringen motiverar den föreslagna förstärkningen med

är viktiga, men de bör utföras inom ramen för den redan tilldelade budgeten. Riksdagen borde också ha avvisat regeringens förslag till förstärkningar av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet och anslaget 2:4 Investeringsfrämjande om 122 respektive 10 miljoner kronor. Arbetet med export- och investeringsfrämjande bör vara långsiktigt och inte bygga på ettåriga satsningar och tillskott. Som jag tidigare nämnt anser Centerpartiet att Regelrådet borde bli en egen myndighet med mandat att komma in tidigare i lagstiftningsprocessen och med ett utökad uppdrag att både följa upp de avgifter som företagen åläggs för olika typer av tillstånd och handläggningstider hos myndigheter. Jag anser därmed att ett nytt anslag borde ha införts inom utgiftsområdet för den nybildade myndigheten Regelrådets förvaltningsutgifter om 25 miljoner kronor.

Sammantaget hade jag velat anvisa 153 477 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 24 för 2023.

Avslutningsvis har jag ingen annan uppfattning än regeringen när det gäller de tillkännagivanden som har redovisats som slutbehandlade i budgetpropositionen.

4. Statens budget inom utgiftsområde 24, punkt 2 (MP)

Elin Söderberg (MP) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 24. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Miljöpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2275. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 4 och 8 i det betänkandet. Miljöpartiet har inget annat förslag till ram eller fördelning på anslagen för utgiftsområde 24 än regeringen. Däremot skiljer sig Miljöpartiets principiella uppfattning om inriktningen för politiken från regeringens på flera punkter, vilket jag i det följande kort vill redogöra för.

Världen befinner sig i ett klimatnödläge. Därför krävs det en kraftfull politik för att Sverige och världen ska klara den omställning som är helt nödvändig. Tyvärr har regeringen presenterat en budget som går i motsatt riktning. Regeringens budget är inget annat än kolsvart.

Sveriges företag driver ett aktivt hållbarhetsarbete som öppnar för nya innovationer, affärsutveckling, nya jobb och nya företag. Sveriges industrier vill inte bara delta i omställningen – de vill leda den. Klimatomställningen öppnar dörrar till nya möjligheter, högre livskvalitet och ökad konkurrenskraft. Det är i detta läge viktigt att politiken stödjer utvecklingen och inte kastar grus i maskineriet. Det finns ett brett behov av att politiken uppmuntrar, stöttar och manar på i alla branscher. Vidare är det viktigt att slå vakt om den kreativitet och det ansvarstagande som finns bland entreprenörer och företagare och stötta

hållbara affärsmodeller – inte minst i tjänstesektorn. För att hejda klimatförändringen och lösa klimatfrågan är det också viktigt att bygga vidare på samarbeten inom näringslivet. De svenska företagen är avgörande för Sveriges klimatarbete och konkurrenskraft.

Klimatomställning, automatisering, den fortsatta digitaliseringen och utvecklingen av artificiell intelligens (AI) innebär utmaningar som staten måste hjälpa såväl företag som arbetstagare att möta. Goda förutsättningar för innovation, affärsutveckling och att gå från idé till etablerad företagsverksamhet är viktigt för att främja en grön omställning av industrier och hela branscher. En viktig pusselbit är satsningen på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen.

Omställning måste vara rättvis och solidarisk. Det måste också finnas förutsättningar för att låta alla vara en del av lösningen. Kostnaderna för småföretagare är ofta stora i förhållande till deras omsättning. Jag vill därför framhålla det förslag som Miljöpartiet har om att stötta Sveriges småföretagare genom ett särskilt avdrag, som nämns i motion 2022/23:2275 (MP).

Svenska företag har i dag egna klimatmål och arbetar på olika sätt med hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Förutsättningarna att klara de egna målen ser olika ut och påverkas av policyutvecklingen i EU och Sverige. Detta blir särskilt tydligt för företag med maskinpark eller fordon där teknikutvecklingen inte kommit lika långt som i personbilssegmentet. Här är reduktionsplikten av stor betydelse.

För att industrin ska kunna ställa om behövs ett långsiktigt ledarskap och statliga stöd, men också investeringar i utbildning, elnät och energiproduktion. Jag vill i det här sammanhanget framhålla att Miljöpartiet inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård föreslår en kraftig förstärkning av resurserna till klimatanpassning. Arbetet med klimatanpassning måste stärkas på flera fronter. Det handlar bl.a. om att stötta specifika sektorer som kommer att vara särskilt utsatta för det förändrade klimatet. En del av satsningen skulle om den blev verklighet omfatta ett klimatanpassningskliv som skulle delfinansiera innovativa investeringar med klimatanpassningsnytta.

Sverige och Europa behöver en mångfald av stora och små företag som skapar möjligheter till försörjning och arbetstillfällen samt bidrar till livskvalitet och utveckling. Allt fler svenskar vill starta företag. Denna kraft och kreativitet ska tas till vara genom att förbättra villkoren och minska regelkrånglet för företagare. Fler bör ges möjlighet att styra över sitt arbete och skapa sin egen försörjning. För att frigöra och tillvarata människors entreprenörskap, innovationskraft och kreativitet behöver företagandet vara tryggt och enkelt. Det är också viktigt att det finns goda förutsättningar för en mångfald av företagsformer som möjliggör att bedriva verksamheter utifrån respektive verksamhets behov och möjligheter.

Sverige har goda förutsättningar för en stor miljöexport som bör stödjas genom att ge medel till forskning, innovationer och gröna krediter till startup-företag och branscher i framkant av klimatarbetet. Det finns stor potential till

stark samhällsutveckling genom omställningen av industriprocesser, transporter och energisektorn. Detta bör också underlättas genom att stödja digitalisering och en grön och social omställning för småföretag. Ett starkt arbete för social och ekologisk hållbarhet stärker företagets konkurrenskraft och varumärket Sverige, vilket i sin tur gynnar svensk export. Riktlinjer, råd och stöd som underlättar företagets hållbarhetsarbete är därför en viktig del av det näringslivsfrämjande arbetet.

Som jag inledningsvis nämnde har Miljöpartiet inte något annat förslag än regeringen när det gäller ramen eller anslagens storlek inom utgiftsområde 24. När det gäller anslaget 1:24 Elstöd anser jag dock att stödet borde utformas så att det mer tydligt riktar sig till de företag som har hamnat i en tuff sits. Det är viktigt att företag som inte drabbas hårt av elpriskrisen inte heller får stöd, det gäller t.ex. stora bolag som bundit sitt elpris över lång tid.

Avslutningsvis har jag ingen annan uppfattning än regeringen när det gäller de tillkännagivanden som har redovisats som slutbehandlade i budgetpropositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023 utgiftsområde 24:

1. Riksdagen godkänner att det tidigare målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande upphör att gälla och godkänner det mål för området Utrikeshandel, export-och investeringsfrämjande som regeringen föreslår (avsnitt 2.4).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att godkänna de beslut som fattas för att slutföra det återköpsprogram av aktier som beslutats av styrelsen i Telia Company AB, vilket inkluderar att Telia Company AB drar in egna aktier som bolaget äger, och att därigenom öka statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till högst 43,9 procent av aktierna och rösterna i bolaget (avsnitt 3.5.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra åtgärderna enligt punkt 2 (avsnitt 3.5.1).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens fordringar enligt befintliga hybridinstrument i SAS AB (publ), som uppgår till ett belopp om 2 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ) (avsnitt 3.5.2).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag för statens räkning, helt eller delvis, konvertera svenska statens utestående lånefordringar på konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden, som uppgår till ett belopp om 1 500 000 000 kronor plus upplupen ränta, till nya aktier i SAS AB (publ) (avsnitt 3.5.2).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att genomföra konverteringar enligt punkterna 4 och 5 (avsnitt 3.5.2).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023–2025 för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning besluta om en årlig medlemsavgift till kunskaps- och innovationsplattformen inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) på högst 375 000 kronor (avsnitt 3.8.8).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ställa ut kreditgarantier för gröna investeringar som, inklusive tidigare utfärdade garantier, uppgår till högst 65 000 000 000 kronor (avsnitt 3.10.1).

9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 475 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.8).
10. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.8).
11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ställa ut kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 12 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.8).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2023 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret för exportfinansiering som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 175 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.9).
13. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt tabell 1.1.
14. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2022/23

2022/23:1276 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2022/23:2064 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en rättvis handel ska vara en del av det riksdagsbundna målet för handelspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2182 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2022/23:2237 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag till förändring av målet för området Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande (regeringens förslag 1).

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Verket för innovationssystem	281 929	±0	±0	-724	±0
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 439 755	±0	±0	±0	±0
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	834 268	±0	30 000	±0	±0
1:4 Tillväxtverket	490 399	-30 000	±0	-22 655	±0
1:5 Näringslivsutveckling	357 442	±0	122 000	±0	±0
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	69 351	±0	±0	-362	±0
1:7 Turismfrämjande	104 613	15 000	±0	±0	±0
1:8 Sveriges geologiska undersökning	304 249	±0	76 000	-5 472	±0
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 923	±0	±0	±0	±0
1:10 Miljösäkring av olja- och gasanläggningar	14 000	±0	±0	±0	±0
1:11 Bolagsverket	68 140	±0	±0	±0	±0
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	±0	±0	±0	±0
1:13 Konkurrensverket	175 846	±0	±0	-5 422	±0
1:14 Konkurrensforskning	10 804	±0	±0	±0	±0
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	39 910	±0	±0	±0	±0
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	27 850	±0	±0	-9 000	±0
1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	363 000	±0	±0	±0	±0
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860	±0	±0	±0	±0
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000	±0	±0	±0	±0
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	±0	±0	±0	±0
1:21 Patent- och registreringsverket	339 080	±0	±0	-1 012	±0
1:22 Stöd vid korttidsarbete	365 000	±0	±0	±0	±0
1:23 Brexitjusteringsreserven	750 000	±0	±0	±0	±0
1:24 Elstöd	2 400 000	±0	-2 400 000	±0	±0

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		S	V	C	MP	
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	26 298	±0	±0	-103	±0	
2:2 Kommerskollegium	94 265	±0	±0	-1 727	±0	
2:3 Exportfrämjande verksamhet	313 367	15 000	±0	-122 000	±0	
2:4 Investeringsfrämjande	67 772	±0	±0	-10 000	±0	
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	±0	±0	±0	±0	
2:6 Bidrag till standardiseringen	31 336	±0	±0	±0	±0	
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100 000	±0	±0	±0	±0	
<i>Förslag till anslag utöver regeringens förslag</i>						
99:1 Program för grön omställning inom pappersindustrin	±0	±0	150 000	±0	±0	
99:2 Regelrådet	±0	±0	±0	25 000	±0	
Summa för utgiftsområdet	11 407 773	±0	-2 022 000	-153 477	±0	

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2023 inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	4 066 500	2024–2027
1:5 Näringslivsutveckling	338 814	2024–2027
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 000	2024–2025
1:14 Konkurrensforskning	9 750	2024–2026
1:23 Brexitjusteringsreserven	200 000	2024